

Kineziološki fakultet Sveučilište u Zagrebu

Izv.prof.dr.sc. Sanja Šalaj

Voditeljica Laboratorija za motorički razvoj

Važnost igre na otvorenom za motoričke vještine djece 🌿

Djeca i igra danas

- Djeca se sve manje kreću, a sve više vremena provode pred ekranima
- Igra je drugačija i često ne uključuje tjelesnu aktivnost i boravak vani
- Sve je veći broj roditelja koji, u nastojanju da zaštite svoju djecu, **ograničavaju rizičnu igru i istraživanje okoline**

Važnost igre na otvorenom

- Igra je spontana aktivnost koja potiče učenje, istraživanje i razvoj djece *(Beaulieu & Beno, 2024; Trambly i sur., 2015)*
- Utječe na kognitivni, socijalni, emocionalni i fizički razvoj
- Prirodni materijali potiču znatiželju, kreativnost i rješavanje problema

- Igra u prirodi i na otvorenom ima pozitivan utjecaj na zdravlje djece
(Fyfe-Johnson i sur., 2021; Chawla, 2015; Brussoni i sur., 2015)
- Igra u prirodi potiče razvoj motoričkih sposobnosti: ravnoteže, koordinacije, spretnosti (Fjørtoft, 2001; Sääkslahti & Niemistö, 2021)
- Važan je pristup raznolikim vanjskim prostorima (dom, vrtić, zajednica) (de Lannoy i sur., 2023)

- Ciljevi ovog istraživanja:
  - Ispitati postoje li spolne i regionalne razlike u preferencijama igre na otvorenom
  - Utvrditi razliku u motoričkim vještinama djece različitih sklonosti igri vani

Metode

- **Uzorak:**
  - 921 dijete (476 dječaka, 445 djevojčica), prosječne dobi 5,2 godine
  - Djeca iz različitih dijelova RH; roditelji dali informirani pristanak
- **Mjerni instrumenti:**
  - *Opći upitnik*: dob, spol, mjesto stanovanja
  - *NPAQ* – procjena preferencija igre na otvorenom (Likertova skala 1–5)
    - Skupine: **preferira zatvoreno, neutralno, preferira otvoreno**
  - *TGMD-2* – procjena motoričkih vještina (lokomotorne i manipulativne)
- **Analiza podataka:**
  - Deskriptivna statistika, analiza frekvencija
  - **Hi-kvadrat test**: razlike u preferencijama prema spolu i mjestu stanovanja
  - **One-way ANOVA + Bonferroni post-hoc**: razlike u motoričkim vještinama

Rezultati

Opažene frekvencije odgovora vezanih uz preferencije igre na otvorenom kod dječaka i djevojčica

Spol	Voli se igrati u zatvorenom (kuća, vrtić)		Jednako	Voli se igrati vani		
	1	2	3	4	5	Ukupno
Dječaci	6	9	226	91	144	476
%	0,65%	0,98%	24,54%	9,88%	15,64%	51,68%
Djevojčice	13	4	236	91	101	445
%	1,41%	0,43%	25,62%	9,88%	10,97%	48,32%
Ukupno	19	13	462	182	245	921
%	2,06%	1,41%	50,16%	19,76%	26,60%	100,00%

3,47% djece preferira igru u zatvorenom prostoru
Dječaci više preferiraju igru na otvorenom od djevojčica:
49,37% vs. 43,15%

Statistički značajna razlika u preferencijama prema spolu:
 Hi-kvadrat = 11,24; $p < 0,024$

Kineziološki fakultet
Sveučilište u Zagrebu

Opažene frekvencije odgovora vezanih uz preferencije za igru na otvorenom kod djece koja žive u gradskim i ostalim (ruralnim) naseljima

	Voli se igrati u zatvorenom (kuća, vrtić)		Jednako	Voli se igrati vani		Ukupno
	1	2	3	4	5	
Grad	13	9	253	127	136	538
% u gradu	2,42%	1,67%	47,03%	23,61%	25,28%	
% od ukupno	1,41%	0,98%	27,50%	13,80%	14,78%	58,48%
Selo	6	4	208	55	109	382
% na selu	1,57%	1,05%	54,45%	14,40%	28,53%	
% od ukupno	0,65%	0,43%	22,61%	5,98%	11,85%	41,52%

Gradska djeca češće preferiraju:
Igru u zatvorenom (4,09%)
Igru na otvorenom (48,89%)

Djeca iz ostalih naselja:
Češće neutralna (54,45%)

Statistički značajna razlika u preferencijama prema mjestu stanovanja: Hi-kvadrat = 14,313; $p = 0,006$

Kineziološki fakultet
Sveučilište u Zagrebu

Analiza razlika (ANOVA) u motoričkim vještinama djece različitog stupnja preferencije igre na otvorenom

	Preferira igru u zatvorenom	Jednako voli igru u zatvorenom i otvorenom prostoru	Preferira igru na otvorenom	F	p
Ukupni motorički indeks	92,219	93,058	94,745	2,65	0,071
Lokomotorne vještine	9,625	9,645	10,082	4,137	0,016
Manipulativne vještine	7,7813	8,0455	8,1663	0,658	0,518

Rasprava

- Djeca u Hrvatskoj **općenito preferiraju igru na otvorenom** → velik **potencijal za poticanje tjelesne aktivnosti**
- **Dječaci češće preferiraju igru na otvorenom** od djevojčica → u skladu s ranijim nalazima o rodnim razlikama u stilovima igre (Holmes & Procaccino, 2007; Kung, 2021)
- Djeca iz **urbanih sredina** češće biraju igru na otvorenom
  - moguće zbog dostupnosti igrališta i sadržaja (Wang i sur., 2020)
  - djeca iz ruralnih sredina češće neutralna jer im je priroda svakodnevno dostupna (Sääkslahti & Niemistö, 2021)

- **Preferencija igre na otvorenom povezana je s boljim lokomotornim vještinama** (trčanje, skakanje)
→ aktivna vanjska igra pruža raznolike poticaje za razvoj motorike (Kwon i sur., 2022; Sääkslahti & Niemistö, 2021)
- Iako neka ranija istraživanja nisu pronašla povezanost (Gray i sur., 2015; True i sur., 2017), naši rezultati sugeriraju da **igra na otvorenom može pozitivno utjecati na motorički razvoj djece predškolske dobi**

Zaključak

- Aktivna igra na otvorenom izravno povezana s motoričkim razvojem djeteta
- Niska TA → Poticanje igre vani
  - ne zahtijeva skupu opremu – dovoljni su prirodni tereni i slobodno vrijeme
- razvoj ciljanih strategija poticanja djevojčica i pasivnije djece da se više uključe u aktivnu igru na otvorenom

Hvala na pažnji!

sanja.salaj@kif.hr @

@SportEdu1

 Laboratorij za
motorički razvoj

 motoricki_razvoj

Kineziološki fakultet
Sveučilište u Zagrebu

